

Pomhaj Bóh!

Číslo 15
12. hapr.

Četnik 6.
1896.

Serbske njedzelske kopjenka.

Budawaju so kóždu sobotu w Esmlerjez knihicziščežetni w Budyschinje a šu tam dostacž sa sčtwórtlětnu pschedplatu 40 np.

Njedzela Duasimodogeniti.

Jutrowny postrow teho horjestanjeneho.

Lut. 24, 36.: Jako woni pak wot teho rěczachu, stejesche Jesuŝ kam přjedza bjes nimi, a džesche k nim: Měr budž s wami!

My pschindžemy wot rjaneho jutrowneho šwjedzenja a stejimy nětko w tym wješełym čaŝu tych sčtyrzczi dnjow, kotrež tón horjestanjeny hišče na semi khodžesche do šwojeho k njeju spicža. A duž je wěsče na prawym měsče, hdyž w tym čaŝu słowo šebi rospominamy, kotrež je našch sbóžnik po šwojim horjestaczu rěczak. Tajke słowo je našch džeknišchi text: Měr budž s wami!

Měr budž s wami! To słowo je to přenje, kotrež jeho šhromadženi wučomnizy s jeho rta šlyšcha, to je jutrowny postrow, s kotrymž jich strowi. Wěsče wschať běšche wón tole słowo husto wuprajik. To džě běšche wschědny postrow w Israelu, kaž pola naš: Pomhaj Bóh! a w tych tšjoch lětach, kotrež běchu s nim hromadže, šu wěsče jeho wučomnizy tón postrow husto s jeho rta šlyšcheli. A čłowjek móže něsčto husto prajicž a wone móže tola w wošebitej hodžinje šwoju wošebitu wažnosč dostacž, a na tym jutrownym wječoru je tón postrow wěsče šwój wošebity synk a mój měl. Měr — nješkmj my na jutrownym šwjedzenju spěwali: „Bohu budž džak, kiž nam to dobyče dawa psches našeho Knjesa Jesom Šhryšta!“

Scžěhwť dobyča je tola měr. A nješku to hižo profetojo wěsčezili, kiž běchu tola džěczi stareho šluba,

so čže tón Knjes nowy šlub mēra s tymi šwojimi ščžinicž? A nješku japoschtoljo to přědowali, so budže. wschitko psches njeho wujednane s tym, so wón mēr ščžini psches šwoju krej na tšhžžu? Šo prawom, moji lubi, běšche hafle po jutrach mēr. Přjedy běšche to strowjenje šame pschecže byto, šamo hdyž, kaž w Božej nozy, s jandželskeho rta pschindže, nětko pak, hdyž je tón sbóžnik wěczne wujednanje dokonjal, hněw Boži šmērowal a mój hrěcha šlemik se šwojej šmjerczu a se šwojim horjestacžom — nětko je mēr šo woprawdžite kublo ščžinik a kohož Šhrystuŝ strowi, teho wón nještrowi, kaž šwět strowi, temu wón da, sčtož šebi žada. Těho dla japoschtol Šhryštuŝa šameho našch mēr mjenuje. Těho dla khwalimy my jeho jako našcheho mērneho šerschtu, dokelž je wón te kublo šwētej dobył a šwojim wučomnikam wudželil.

Měr budž s wami! A šwojim wučomnikam wón to praji, kotšž šu se staroscžu a bojoscžu psched mozy šwēta, kotryž je pschecžiwu nim, durje šejamkali. Wješełych čže jich wón s tym ščžinicž, so pšnaja, so wón njeje w šmjerczi wostał, ale živy s rowa stanył, tón ryczeť a knjes, kotryž nad šwojimi nješchecželemi dobywa. Wješełych čže jich wón ščžinicž, so je jeho škutť, k kotremuž je wón do šwēta pschischol, po Božej radže dokonjany. A hdyž šu bjes nami wutrobny, kotrež hišče šwojich hrěchow dla tšchepotaja, kotrež jich wot Božej šmilnosče a hnady džěla — šo tež hišče boja, sčto s nich w čašnosčzi a wěcznosčzi budže — šo tež hišče staraja, kať móhli šwētej a mozy hrěcha napschecžiwu

stacž — woni dyrbja pšnacž, so je tu mēr. Jesuſ je tu winu njeſt, kotraž na našej duſchi ležeſhe. Mēr budž ſ wami! Žiwj ſbóžnik je na ſwēcze, kotryž chze w naš wojowacž, dohneč nad ſlym, a pod jeho pſchifryczom ſteja cži wumoženi teho wěczi, ſo wón jich pſches hrěch a nuſu, pſches ſwět a njepſheczeſtwo, pſches žiwjenje a wumrjecze do ſwojich njebeſow, t wěcznemu mērej, pomjedže. Mēr budž ſ wami! O ſo by tón hnady polny jutrowny poſtrow nuts klinczał do wſcheje czēmnoſcže, pod kotrejž ſo wutroba njenuſnje czwiluje! So by tebe namakał, kiž ty dwělujech, hacž je twój hrěch wopradowže wodaty! So by ſo do tebe nuts dohł, kiž ſy ty w ſwojej wutrobje bojaſny a njemóžny, hacž wotyknyeny kónz dozpiješch! So by tebe ſapſchimnył, kiž ty w horju a ſrudobje w njemērnej ſtaroczi ſo czwilujech! So by wón žyły ſcheczijski ſwět wjeſely jutrowny ſwět ſczinił, kotryž wótsje wuſnaje:

Nětk wulki mēr je bjeſ kónza,

Wjcha ſtóržba kónz je wſala.

Cžeho dla dyrbi ſo to hiſcže pſhecž, hdyž je telko jutrownych ſwjedzenjom w tyſkazrócznyh hłobach ſwētej pſchipowjedalo, hdyž ſu runje ſaſo jutry žiwj mēr wuhwalile? Ach, tón Knjeſ, kotryž ma na wſchitke praſchenja wotmolwjenje, je tež na nje wotmolwjenje hižo dał, hdyž wón t tymaj wuczomnikomaj na puczju do Emmauſa praji: „O wy hłupeje a lēnjeje wutrobny wēricž temu wſchemu, ſchtož profetojo ſu rēcželi.“ Wón je tón mēr pſchinjeſt. Ale hlaj, wón tón krócž njepraji: „Tón mēr ja wam dawam.“ To je tola jenož poſtrowjenje, kotrejž wón ſwojim wuczomnikam ſkiczi: „Mēr budž ſ wami!“ Wón jim jón pſcheje. Pſchetož wot człowjeťow tola wotwiſuje, hacž chzedža bracz, ſchtož chze jim dacž, hacž chzedža khtunje a wopradowže njemērne dwělowanje ſwojeje wutrobny a ſtarocze pohrjebacž w tej wērje, ſo je jich wón ſe ſwojej krwju ſ Bohom wujednał a jich wótzowſteje luboſcže ſwojeho Wótza wěſtyh ſczinił; — hacž chzedža te ſpytowanja pſchewinycž, hdyž druhe myſle w nich ſo hibaja a ſo njehodža wot nich pſchewinycž dacž. Ale tať je. Žich wjele myſli, ſo budže nětko ſtajny, klódky mēr w jich wutrobje, kaž by wutroba hrěſchna njewoſtala, jich wjele ſebi myſli, ſo pſchezo t wjetſchemu mērej dže, kaž njebychmy w ſwēcze žiwj byli, kotryž w ſlym leži. Ně, mój ſcheczijski, na to pſchindže, kať bjerješch. Tón Knjeſ tebi wobej ruzy polnej mēra podawa: Bjeť! Cžim wjazy bjerješch, cžim wjazy maſch; cžim huſcziſcho bjerješch, cžim dlēje maſch. Wobhladať moje dla to pſhecže ſa pſchifaſnju: „Mēr budž ſ wami!“ Ale cžin po tej pſchifaſni!

Abó dyrbjało něſchto druhe wina bycž? Njenuſne njeje, ſo naſch text ſo ſapocznuje: „Tať woni pať wot teho rēcžochu.“ Wot cžeho? Ně, wot teho, ſchtož bēſche ſo cžichy pjatť a jutrownicžku ſtało, wot wſchitkich dživow, kotrejž bē mała woſadka wuczomnikow wohladała. Wēſo jenož tym wuczomnikam teho Knjeſa, kiž do jeho luboſcže ſo podadža a ſu w njej žiwj, ſo dar jeho ſmilnoſcže doſtanje. Kóhož myſle ſo na druhe wězy wobrocža, hacž na Knjeſowu hnadu, ſchtož ſemſtu pomoz prēnju, ſemſte ſbože pſchede wſchēm ſebi wot njeho žada, jeho njewohlada. Ale hdyž wutroba wopradowže wo tym wſchēm powjeda, ſchtož je Boža luboſcž na ſchizju a pſches ſchizž ſa naſ cžiniła, temu tež ta hodžina pſchindže, hdyž do czēmnoſcže jeho wutrobny tón Knjeſ ſaſtupi a t njemu praji: „Mēr

budž ſ tobu!“ a hdyž piči jeho jutrownym ſtrowjenju jutry pſchindu, ſo ma wobſbožena wutroba jeho, ſo je jemu žiwa a jeho khwali. Ach, ſo bychu bórny pola naſ wſchitkich jutry byle! Hamjeñ.

Mały Sawojarda

abo

Sbože pſches ſprawnoſcž.

II.

Mjes tym, ſo bēiche ſo wſcho tole podalo, ſchtož we wſchej ſwojej hórkoſczi žane pjero wopiſacž njemóže, hrajeſche ſebi najmlódschi ſyn Antón ſe kſyſtojymaj woczomaj ſ bobakom. „Slej jenož, nano“, džeſhe wón, „bobak je tajki ſrudny, kaž by wjedžal, ſo je wón póſelnik ſmjercže!“

Ale poſluchaj, Antónje, ſchto cžile ludžo dale pižaju! Zoſej je na ſwojim ſmjertnym ložu huſto na domiſnu ſpominał, je hiſcže poſledni džeñ paczerje ſa naſ wuſpěwał, — a nan móžeſhe wſchón hnuty lēdma dale cžitacž — wón je tež porucžil, ſo dyrbi jeho najmlódschi bratr bobaka doſtacž, a ſo by ſo wón jemu hnydom póſlał, jeli ſo wón wumrje. Hiſcže na jeho ſmjertne ložo ſu jemu te luboſne ſwěrjatklo pſchinjeſč dyrbjeli, a wón je ſo ſ nim roſžo hnował.

„Chžu tež bobaka derje pēſtonicž, nano, a potom dyrbi tež ſwoje kumſchty cžinicž. Dha budže ſo Zoſej hiſcže w njebeſach wjeſelicž“, bajeſhe Antón.

Ach, kať radny byſchtaj ſrudzenaj ſtarſchej tamne khore džecžo ſmjerczi pſchewoſtajili, kotrejž ſo wjazy wuhojicž njehodžeſhe. Echto móžeſhe jemja temu ſkicžicž? Tola Bože pucže ſu dživne a njewuſlédžomne. Khore džecžo, tónle ſchizž ſtarſcheju, woſta žiwe, a najſtarſchi ſyn, kotryž bēiche jeju nadžija, dyrbeſhe wumrjecž.

Pſchichodnu njedželu bēſchtaj w woſadnej žyrkicžy dwaj człowjekaj, kotrajž ſo dołho modleſchtaj. To bēſchtaj žarowazy nan a žarowaza mačž.

III.

Schtwórcž lēta po tamnej ſrudžazej powjeſczi bēiche ſo minyło. Tehdy bēžeſhe naſcha ſwójba njedželu popođnju w ſwojej ſahrodzy. Sadny ſahrody pluſkotaſche rēcža ſ wyſkoſeje ſtały dele. Eſklóncžto ſwēczeſche ſ módreho njebja. Hacž runjež bēiche wſcha pſchiroda jenož rjanaſcž a wjeſele, bēchu tola naſchi tjo, nan, mačž a ſyn ſrudni. Pſchewodjenje pſchindže nimo. S pomalkeť krocželu džeſhe ſchiznoſcheť prēdku, potom pſchindže kaſchcž, wot ſchecžoch muži njeſeny, a potom pſchindžechu ſrudni ſawoſtajeni a druſy pſchewodžerjo.

„To je Rudi“, pomjedachu, „kotryž je ſe ſtały panył. Chzyſche rēdne rōžicžki ſchczipacž a pſchi tym je do ſkalobiny panył a tam hłoda wumrjeł.“

„Wboheť ſtarſchej!“ mēnjeſhe nan. A ſawēſcže bēiche bjeſ džiwa, ſo ſo wſchizy w ſahrodzy na ſtaru ſrudobu dopominachu.

„Wſdaj ſo tola ſwojich myſlow, ſo chzeſch tež do zuſby, Antónje!“ powjedatſhe nan dale, „njecham woſpjet tych ſtarocžow mēčž, kotrejž ſym hižo ſ Zoſejom pſchētrał. Wy džeczi wſchaf njewēcže, ſchto nanowa wutroba wſcho cžuje a cžerpi, hdyž njewē, kať ſo ſynu w zuſbye ſēndže.“

„Ale, luby nanko, wſchako tola ſawēſcže ſtajnje pižam, kať ſo mi ſēndže. Tež chžu prawje dołhe liſty pižacž a do kōždeho položju rōžicžku abó kopjeſchto. To budže wamaj ſe ſnamjenjom, ſo ſo mi tam derje wjedže, hdyž ſym.“

Nan ſo luboſcžiwje ſmējeſhe. Bórny pať bu ſaſo khtuniſchi a džeſhe: „W zuſbye pſchewinacž a ſo žiwicž, je drje na khwilu žyle ſpodobne. To ſwjeſeliſch ſo nad nowym, ſchtož wohladatſch. Tola dołho to njetraje, potom cžuješch, ſo ſy ſamlutki w zuſym ſwēcze, potom dopomniſch ſo na domiſnu a wótcžinu, potom pocžina ſo tebi ſtyſtacž, a to nacžecže tebi hórke krepki do najrjenſcheho wjeſela, tebi ſo najrjenſcha krajina próſna a puſta ſda a hłobofo w wutrobje wotuczi hłóſť, kotryž tebi pſchivoła: „Domoj! haj wrócž ſo domoj!“

„Wſchaf je pať ſo Zoſej tak derje wjedlo; mje budže tež ſbože pſchewodžowacž; ach, puſchcž mje tež do zuſby, mój luby nanko.“

„Ně, a hiſcže junu ně!“ bēiche nanowe wotmolwjenje.

„Mó, ty njeponďžesč!“ džesche nětkole tež macz, „ja njeměla wjazy ani jeničkeho šbožowneho dnja na tutym šwěće, hdy by ty daloko w zůsbje mjes zůymy ludźimy był. Šak czežto je mi hižo tehdy bylo, hdyž je Jošef wotpał cžahnył. Chyž ty moje šchědźiwe hłobny se šrudobu a je štyfnošću pod semju pšchinješ?“

Anton mjelcžesche a džesche won. Pošlenje šłowa lubeje maczerje šputachu jemu wutrobu. W tym wofomiku pščinďže wopyt k nim. Wuž štupi do šahrodki. To běšche maczerny bratr, kotryž běšche i blidarjom. Wón běšche fruty, šprawny cžlowjek.

„Šchto wamaj wutrobu jima?“ prašesche šo, hdyž běchu něfotre šłowcžka porěcželi. Šda šo mi, šo wamaj šłowcžko jašnje došć nješwěcži.“

„Mó, najš Anton!“ praji macz idnyhujo.

„Mó, šchto to, Anton je šchwarny pachol, kotryž je šo mi štajnje špodobał. Šad pohladam jemu do cžowneho, muidneho wěcžka; wonej šwědcžitej wo jašnej hłowje a šprawněj dušchi; něšchto nawuknył je tež; mēnju, šo budže wamaj štarosče i wješe-košću šarunacž. Bych chyž, šo by wón mój był!“

„To je hižo wěrnó! Tola wón chze wot doma prjecž, prjecž do zůsby!“

„Mó, dha jeho tola w Božim mjenjenje pušcže! Włodoshč chze šwět wohladacž!“

„Ale, luby šwako, wšchato tola šnajesč, šchto je naju hižo podešchlo!“

„Mó, dha dyrbi šo tajše něšchto šažo štacž?“

„Njemohł dha wón tež pola naju něšchto šprawně a šhmane nawuknyčž? Njemohł mi pšchi džěle pomhacž?“

„Šaj wšchaf, haj! ale pola waju šakšnje. Włody pachol dyrbi won i hele, dyrbi won do žiwjenja, dyrbi šebi klanku na šbože šejhracž, dyrbi ludy a fraje wohladacž, dyrbi tež ras wšchědneho šhlěba tradacž. Šchto to šchodži, to cžlowjeka šthrobli a pošhlmi. Dajtaj jemu tola cžahnyčž!“

„Mój potom njebychmój žaneje pomozhy měłoj!“ škoržesche macz.

Lubi ludžo, pošthajče wšchaf na mje. Temu wšchaf je tak, šo móže šo młodemu cžlowjeki w dalokim zůym šwěće to a tamne štacž; tola njemohł šo to tež tule pola waju jemu štacž, jeli šo by to Boža wola byla? Šako šo někomu powjedasche, šo běchu wšchitzny pšhecželjo jeneho cžlowjeka daloko na morju šwoje žiwjenje šhubili, woprašča šo: „A njebojicže wy šo to, šažo na morjo wujěcž?“ A na to woprašča šo tamny: „A hdže šu wášchi lubowani wumrjeli?“ „We ložu“, běšche jeho wotmolwjenje, na cžož šo tamny woprašča: „A njebojicže wy šo to, do loža hicž?“

Šardo bu wješelschi. Wuž powjedasche dale: „A nětko wopomítaj: Wój počznjetaj šarschej byčž a njewěštaj, šak waju dōnt powjedže. Šeli wamaj hdy šhudoba do wofna hlada, njebudže wamaj potom trošch, šo Anton waju šastara? A šo mohł waju šastaracž, dyrbitaj jeho nětkole won do šwěta pošlacž, šo mohł šebi něšchto šažluzicž. W našchim kucze šwěta njemóže šebi žaných bohatswow nahromadžicž. A jeli tež bohatswa w zůsbje njenadešďže, dha ma tola došć rojoma, šo šo po cžlowjelach šložuje. Tež hlada šo hrěcha, šak jeho šnaju; a šchtož šo Boha boji a do hrěcha nješwoli, tón ma wšchudže na došć.“

Šichi tutych šłowach běšche Anton šažo šastupil. Š jeho mješwocža hladasche šrowošć a cživošć, a wón běšche wješelschi dnžli prjedny, běšche drje pšches wotewrjene wofnjeshchto do štwy nutz pohladał na to, šchtož běšche wuj rěcžal.

„Pomhaj Bóh, wujo! Derje šo šče pšchischol, móžu wam na mješče pošfajacž, šchto šhmu šebi po njebo bratru namrěl.“

Š tymlemi šłowami wucžeže wón se šapinjeneho šabata bruneho bobafa a štaji jeho pšched wuja na blidko, škotrež, běšche w šahrodzy. „Šraj pomhaj Bóh!“ džesche Anton k bobakej. Ša mješče pošbėhny šo bobacžk na šadneš nošy a poškonjesche šo i hłowu.

„Šakle je pėtnje!“ mēnjeshche wuj.

„Bobacžk móže šo tež wukhodžowacž“, rjeshny Anton, poda jemu šij do předšownej nōžkow a šafasche jemu: „Běž!“ Šnydom pošbėhny šo bobacžk, pošfaka na šadnymaj nōžkomaj a šepjerasche šo pšchi tym na šij.

Wuj wješelesche šo nad bobakowymi hrajkami, popłaza Antona na ramjeni a džesche: „Budž dobreje myšle, hólzo! Wšchaf mašch šylnej ruzy k džělu, a šprawně džělo šo wšchudže hišcže šaplacži. Š tym, šchtož šy nawuknył, móžesh šebi něšchto šažluzicž — paplicžki džěłafch šak derje šak nan, hornzy móžesh

tež šaplešć. A njenadešďžesh-li něhdy žaneho džěla, dha počehnjesh i twojim bobacžkom po kraju. Wój dwaj budžetaj wšchudže młodých a štarých rošwješelicž a někotry kroschil budže tebi do mōšchnicžki šejšafacž.“

Antonowe mješwocžo šo žyle rošwješeli.

„Šardo, hišcže ras chzu tebi prajicž, ty cžinišch njeprawje, jeli twojemu hólzej do zůsby hicž njedašch“, wobrocži šo wuj šažo k nanej a pšchitaji šnydom: „Ša mam jeho rad, něšchto pjenješ dam jemu tež šobu, šo njeby šo jemu šnydom šeschlo, šak šarpei na pėšku.“

Pošlednje šłowa štareho Šardoa hnujachu. Wón tola wjedžesche, šo wuj bohacžk njeběšche, a tola chzyšche šchwarny pjenješ woprowacž, šo mohł jeho wnuł do zůsby cžahnyčž. To jeho šak hnujeshche, šo džesche: „To wšchaf je wšcho pėkne a dobre, šchtož powjedasch, šwako, a ja móžu tebi jenož prajicž, šwako, šo chzu šebi rošpomnicž, šchto bych cžinił.“

„Šchtož chzesch cžinicž, to cžin bėrny! Čžim prjedny Anton do zůsby počehnje, cžim šepje budže ša njebo!“

Wuj prašesche wšchitkim boženje, kōždemu ruku poda a šažo domoj džesche. (Poštracžowanje.)

Ššnėhowka.

Ša přenja běla rōžicžka
Ššym šažo pšchischla, hlej!
Mje šnaja wšchitke džěcžatka
A moje mjeno tež.

Wšchaf šěto kōždžicžke šym ja
W tej bělej draježe tu,
Šwōncžk šněhowy mje mjenuja,
Duž wam ja šwonicž chzu:

Šak wěrnje hacž ja šakčėwam
Š Boha wam k wješelu,
Dha njesh nětk kōždy pošlucha,
Šchto ja jom' šajwonju.

Ša šwonju wšchitkim hromadu,
Tež šwonju kōždom' šam,
Šo luby Bóh w tym nalēcžu
Še šažo pšchischol k nam.

Ša šwonju, šo Bóh pšchischol je
A wam i pošnej lubošću,
Bdže žohnowacž, šchtož wušyte
Še wšchudžom na polu.

Ša šwonju hišcže dale tu,
Šo bychu špošnali
Tu šmilnu wōtznu wutrobu
A jeho šhwalili.

Šak Bóh mje štworil rōžicžku,
Šak teho cžlowjeka;
Šdyž našche cžazy wotbėhnu,
Dha pšchindže našcha mšda.

Šak wucžėju ja rōžicžka,
Šak cžlowjek šemrije;
Šak šoža rōžu pošruba,
Šak šmjercž cže, cžlowjecže.

Šak šahinu te rōžicžki,
Ššo ludžo wotšala,
Šdyž šu tu dobre cžinili,
Še Boži raj jid mšda.

A. Š. w Š.

Škōždy thdžen fotografirowany.

Šo Š.

Ššched krōtkim ja cžitach: „Wobnyłej w Moškwje, Ruša, šo kōždy thdžen fotografirowacž da. Wón to cžini, šo by wobšedžbowal, hacž je šo derje džeržal. Wón te wšchelake wobrašy pšchiruna, škotrež je po nēcžim nahromadžil, šo by pšchepytał, hacž

je wróćzo schoł w swojej strowosći.“ Njěwěrnó, to je dobry pschiklad žalobnjeje bojošće psched hnjerczu, kotraž w czělnym człowjeku tež! To drje chyzło ho nam tutemu wbohenu mužej hnjercz a tola dyrbjeki radšo na njeho plakacz. Tón muž ma ho jara wobzarowacz, runjež ma najsterje jara wjele pjenjes. Ale my mamy wěšće wschitzy tu myšl, so by wón je lěpje naložicž mohł. Tu placzi to słowo: „To by ho dyrbjalo khudym dacž“, a khudyh je tež w Moskwoje došć.

Alle mi ho sda, so je jeho czinjenje niz jenož njenušne a pjenjesh pscheczinjaze, ale tež frudne, haj hamo morjaze, kotrej tamny džiwnušcki mužik sapocžina. Hdžž mohł hižo swoje pjenjesh lěpje naložicž, hakle wjele bóle hwoj čaš, — tón čaš, w kotrymž wěčnosć drěma. Schto budže dozpicž i tym pschirumazym itudowanjom hwojich podobisnow? S čašom bjes dwěla ničzo khiba hamoczwilowanje, wulku styskniwošć, haj sadwělowanje. Hdžž wón tež ja 8 dnjow ničzo pšnacž njemóže, tola wěšće ja něhdže 8 měšazow, kač je sašo nčajke inamjeshko hnjercze do woblicza ho pschidało a so wón bjes pschestacza wěčnosćzi napscheczivo khwata. To ho schědžiwe wlošy pokasuja, hdžž psched dwěmaj njedželomaj hišćeže žanyh njeběše; jow sašo mała sakda, wot kotrejež na pošlednym wobrasu ničzo widžecž njeběše.

Bjes pschestacza woda hnjercze na kraju žiwjenja žerje a jedny kruč po druhim hōbu wojnje. Al hdžž tež to pschezo i woczomaj pšnacž njemóžesh, woprawdže tola tak je. Tón džen, kotryž je nimo khwatał, ho sašo pschijnješć njemóže, wón je teho muža pschi wschěm jeho fotografirowanju rowej sašo kruč bliže dowjedł. Alch, so by wón tola a i nim wschitzy, kotsiž tež tak myšla, šboža hwojich dušchow dla radšo hacž tajke džiwnušcke wězy sapocznu teho fěrschtu žiwjenja pytali, kotryž praji: „Schtož do miše wěri, tón njebudže wumrjecž, hacž wón runje wumrje, ale wón je ho wot hnjercze k žiwjenju pscheczisščezal.“ Hdžž ho Chrystusowy wobras psches teho hwojateho Duchu do człowisťeje wutroby nuts fotografiuje, potom móže wona i měrom pschi hladowacz, so swonkowy człowjek sestari a swjadnje. Hdžž pak nčchtó wot Jesuša ničzo wjedžecž nočze, je wscho wuměstno podarmo, kotrejž dyrbi radostnu myšl šđeržecž.

Hacž běše mjenowany Ruža erzellenza abo wyškoti radžicžel abo konjazy wikowac, to ho w tych nowinach njepišhe. So pak wón žadny wuczomnik Chrystusowy njeje, je bjes dwěla. Al tola ho ja boju, so tež nčotši sprawni kšhesčizjenje podomny smylk činja, kač tón Ruža. Woni wschał hwoje czělně wobliczo kōždy tydžen fotografiowacz njedadža; ale woni ho nimale kōždy tydžen na tym, hwoje smutskowne wobliczo wohladač a pschepytacz, hacž ho w duchownym žiwjenju, hacž ho w hwojeczenju potracžowali abo niz. To ho šesda čišće pobožne činjenje byč a je hnano tež derje wotmyšlene. Alle njerosom tola je, pschetož wone wjedže k frudnej styskniwošćzi abo k sarisješkej hamopradowšćzi. „Wěra hlada na Jesom Chrysta“, — ale niz hama na ho, ani na teho swonkowneho człowjeka, kotrehož schpihel pokasuje, ani na teho smutskowneho człowjeka, kotrehož tón Anjes widži a kotrehož tón Anjes psches hwojeho hwojateho Duchu wutworuje.

Nasche smutskowne pschibnywanje a po tajkim tež nasche wuškjeczenje njeje wěž widženja, ale wěrenja. Schtož ho jako šprōzny a wobczěžemy, ham na hēbi sadwělowazy hrěschnik do Jesušoweju rukow wukhowa a wschědnje ho sašo tam khowa, — schtož je po tajkim psches wěru do teho šbōžnika a wujednarja prawy činjeny, — tón ma mēr i Bohom. Niz teho dla, dokelž wón te potracžowanja widži, kotrejž w hwojim smutskownym žiwjenju čini, — niz dokelž wón widži, kač ho dženkša jow nčajka klabošć abo hrěch pschewinje, tam nčajki dobry pocžin pokaze, — ně, niz teho dla, ale teho dla, dokelž Chrystus je, schtož wón je, mjenujzy tón wschehomōzny, hwoerny ščerplivy šbōžnik, kotryž hwoj sapoczany skutk tež w hwojich wuczomnikach dokonja, hdy by ho tež hela je wschěmi čertami pscheczivila a rosšlobila.

My njemóžemy a njedyrbimy ho hami wažicž. Hdžž japoschtol napomina: „Spytajče ho hami, hacž ježe w wěry“, to rěka: Spytajče ho, hacž wy w žiwym towarštwje i Chrystusom šteječe, hacž hwoeru sa nim khodžicze. To dalsche ho namaka, njech jo widžimy abo njewidžimy. Šeli so pak chzemy i mozu wohladač, kač smutskownje dale dže, to k šbožu njeje. Schtož hēbi wschitko čěžke čini luto njeprawo wohlada; tež to, schtož je woprawdže nčchtó prawe, ho jemu špodobacz njebudže. Čzi pak, kotsiž maja

wjele hamodoměrjenja, móhli pschegara lohko trošchtowani a hwojeho dobyča wěšći byč. Woni ho nad potracžowanjom swjēhela, schtož tola husto žane njeje. Al hdy bychu to potracženja byle, wone to sašo pschestanu byč, hdžž je człowjek na nje hordy. Al hdžž człowjek tež hwojatocžnje pōdla praji: „To je luta hnada“ — tola i tym duchowna hordosć hišćeže podtlōčžena njeje.

Schtož chzu ja prajicž, je to: Kšhesčizijan njēhmje ho ham wažicž a takšrowacz. Wón dyrbi polny wěry horje hladač na teho, kotryž je sapoczatt a kōnz jeho wěry. Wón dyrbi hladač a pytacz, hacž wschelake w nim njeje, schtož towarštwu i Jesušom sadžewa, so brēcžka i winoweho pjenka ho do halošy dobyč njemōže. Haj, to dyrbi wón pytacz a namacz a, kač wjele samože, wotštronicž. Ššlědžicž a myšlicž pak wón njedyrbi, hacž je w pošlednich schěšč njedželach do přědka pschichol abo niz. To bēšhe tón njerosom tamneho rušeho knješa, kotryž ho pschezo sašo fotografiowacz da. Šeno so ty chzešch (na tym „chzešch“ leži smy), — po tajkim jeno so ty woprawdže a šprawnje chzešch teho šbōžnikowy byč, potom chze tón šbōžnik tež twōj byč. Wón chze twōj byč je wschey hwojey mozu a krašnwiczu a wón njewustanje, doniz hwoj skutk w tebi dokonjal njeje. Tež Pawol a Luther byschtaj štokrēc k hamibje pschichčloj, hdy byschtaj na to hladač, schto je na nimaj a w nimaj hižo dospolne. Wōnaj mēšechtaj čěžkich hodžinow došć, duž byschtaj pschi tajkim pšnaczu wscho džělo na bok čišnyloj. Alle to bēšhe jeju wulkošć, so wōnaj hamaj hēbje žyle pscheczisščtaj a prajisščtaj: Šow je Chrystus — ja pak hōm morwy a chzu morwy byč a čim dleje čim bóle ham hēbi wotmrjecž. Chrystus, kiž je sa miše wumrjel, je tež živy we mni, hacž tež to čuju abo niz, widžu abo niz. Wón njecha nalemjenu ščinu dolemicž a žehliwy hōžoh wuhajnyč, ale wón to hūdženje k dobyču dowjedže. — To je rēcž wěry, kšhesčizijanskeje wěry. Al schtož chze mēr mēcž, dyrbi w tajkej wěry živy byč. Al pschi tym smutskowne žiwjenje najlěpje tyje, hdžž wutroba hēbi špewa:

Wō wo ničzo druge njeje,
Šeno so mam Jesuša,
Wón sa moju dušchu smēje
Trošhta došć a wjēhela;
Hdžž ho žiwjenje mi miše
Al wscha čašna pomoz šhine,
Hdžž ho woczzi jańđžela,
Njepuščezu ja Jesuša.

Čizi piatt a jutry.

Nan šteji pschi khorožozu hwojeho lubowaneho džěščza, kotrejž rad wo bōjškich wězach klyšchi a wjele historijow hwojateho pišma šnaje. Nan praji: „Sa chzu tebi rjane knihi dacž. W nich šteji pišane wo Bohu lubym Anjesu a wo Anjesu Jesužu a wo hwojatych jandželach.“ Džěčzo čišhe a i wulkimaj woczomaj na nana hlada. Škōncžnje praji: Al wo Abrahamje“. Tón muž to słowo rošymi, ale wone jemu kač mjecž psches dušchu dže. Wón mjelczi, ale džěčzo ho i nowa prašha: Haj, nano a wo Abrahamje.“ Duž ho jeho wutroba psches hnadu Božu wobtwjerdži a smēruje. Al jako wón hwojemu šemrjetemu džěščzu wōčžzy šańđželi, pomyšli hēbi na Abrahama, kotryž ham hwojeho hōna njeje pschepuščezil a samōže prošheč: „Tvoja wola ho štan, kač na njeju, tak tež na jemi!“

Luby čitarjo, ty mašch hōano tež lubowane džěčzo abo podomne dary Bože! Duž myšl hēbi tež na Abrahama a wuprošch hēbi nčchtó wot jeho wěry. Potom ty tež w hodžinach čěžkeho pruhowanja wěru hēbi šđeržisč a hwoerny a pošlušny wostanjesh. Al potom budže tež Bōh tón Anjes w kōždym padže špytowanju tajki kōnz špožcicž, so móžesh jo inješč a po čichopjatkownej šrudobje jutrowne wjēhele njewuwoštanje.

Něšto k rošpominanju.

Wopytaj husto khorych; njecžekaj psched čerpižymy; njehańbuj ho žaneho khudeho; njesazpiwaj žaneho šazpjeneho, w kotrymž hišćeže nčchtó namakash, schtož hēbi čješć šašluži; hladač ho, so njehy je hwojimi rēcžemi žaneho klabeho podtlōčžal! Čžiń dobremu lohko, so hēbi nčajku klyžbu wot teje žada a wuklyšch po mōžnosćzi proštwy twojeho bližšeho.